

HANBELİ MEZHEBİNİ TAKLİT

Sual: Mukimken namazı vaktinde kılamayacak olan bir kimse, ne yapması ve nasıl hareket etmesi gerekir?

CEVAP: **Hanefi** mezhebinde, yalnız Arafat meydanında ve Müzdelifede hacıların iki namazı cem etmeleri lâzımdır.

Hanbelî mezhebinde ise, seferde, hastalıkta, kadının emzikli **veya** müstehâza olmasında, abdesti bozan özürlerde, abdest ve teyemmüm için meşakkat çekenlerde, âmâ ve yer altında çalışanlar gibi, namaz vaktini anlamakta âciz olanın, canından, malından ve namusundan korkanın, **maişetine zarar gelecek olanın**, iki namazı cem etmeleri câizdir.

Namazı kılmak için işlerinden ayrılmaları mümkün olmayanların, bu namazlarını kazaya bırakmaları, **Hanefi** mezhebinde câiz değildir. Bunların, yalnız böyle günlerde, **Hanbelî** mezhebini taklit ederek, kılmaları câiz olur.

Cem ederken, **öğleyi ikindiden ve akşamı yatsıdan önce kılmak**, birinci namaza dururken, cem etmeyi niyet etmek, ikisini ard arda kılmak ve abdestin, guslün ve namazın Hanbeli mezhebindeki farzlarına ve müfsidlerine uymak lâzımdır.

Hanbelide, soğuk, kış, yağmur, çamur, fırtınada, yatsıyı akşam ile, evinde de cem câizdir. Cem ederken, sünnetler kılınmaz.

Vazife ve iş zamanında, öğleyi, ikindiye, akşamı vaktinde kılması mümkün olmayanlar,

Hanbelî mezhebini taklit ederek, **ikindiye öğle ile, akşamı yatsı ile cem etmeli**, vazifeyi terk etmemelidir. Vazifeden ayrılırsa, yerine gelenin yapacağı zulümlere, küfürlere sebep olur.

Hanbelide abdestin farzı altıdır:

Ağzın ve burnun içleri ile birlikte yüzü yıkamak, niyet, kolları yıkamak, başın her tarafını, kulakları ve üstündeki deriyi mesh etmek,

[Sarkan saç mesh edilmez. **Maliki**de sarkanlar da mesh edilir].

Ayakları, yanlarındaki kemiklerle yıkamak, tertip, sıra, muvalat, acele, peş peşe yıkamak farzdır.

Herhangi bir kadının derisine şehvet ile ve **kendi zekerine temas edince**, abdest bozulur. Kendine kadın dokununca, lezzet duysa da bozulmaz.

Deriden çıkan her şey, çok ise bozar. Deve eti yemek bozar.

Özür sâhibi olmak, **Hanefi** gibidir. Gusülde, ağzı, burnu ve saçları yıkamak ve erkeklerin örgülü saç açmaları farzdır.

Kadınların saç örgülerini çözmeleri, cenabet için sünnet, hayız için farzdır. Namazda teşehhüd miktarı oturmak ve iki tarafa selâm vermek de farzdır.

Sual: Mukim iken, ihtiyaç halinde **Hanbeli** mezhebini taklit edip iki namazı cem ederken,

Hanbeli'nin uymamız gereken şartları nelerdir?

CEVAP

Hanbeli'yi taklit eden, **Hanefi** mezhebinden çıkmadığı için kendi mezhebindeki bütün şartlara ve müfsitlere uyar. Ayrıca **Hanbeli'**deki şartlara da uyması gerekir. Uyması gerekip de Hanefi'den farklı olanlardan bazıları şunlardır:

1- Gusülde ağzın ve burnun içini yıkamak ve niyet etmek farzdır.

[Ağzında dolgu dişi olan da ihtiyaç ve zaruret halinde **Hanbeli'**yi taklit edebilir.]

2- Abdestte, **Besmele çekmek, ağzın ve burnun içini yıkamak, niyet, tertip, müvalat ve başın tamamını meshetmek** farzdır.

[Kulaklar başa dahildir]

Elleri **veya** yüzü yıkarken **niyet** edilir.

3- Herhangi bir kadının derisine şehvetle dokunmak bozar. Kendine kadın dokununca, lezzet duysa da bozulmaz. Kadın şehvetle erkeğe dokunursa kadının abdesti bozulur.

4- Kendisinin **veya** başkalarının, çocuk olsun büyük olsun **seveteynine** [iki edep yerine] elinin içi **veya** dışı ile dokunsa abdesti bozulur.

Bir kadın, **kendi fercine dokunursa** abdesti bozulmaz.

5- Deriden çıkan kan irin gibi şeyler, çok ise bozar. Mesela **az bir kan bozmaz.**

6- Kadınların örgülü saçlarını açmaları, cünüplük için sünnet, **hayz** için farzdır.

7- Bedende, elbisede ve namaz kılacak yerde **az da olsa necaset** bulunmamalıdır.

8- Necasetin her çeşidi kabadır, **hafif necaset yoktur.**

9- Deve eti yemek ve ölü yıkamak abdesti bozar.

10- Namazda **Fatiha** okumak, **tadil-i erkan** ve **iki tarafa selam vermek** farzdır.

Celselerde [iki secde arasında oturunca] bir kere **Rabbiğfir-lî** demek de farzdır. Unutulursa mahzuru olmaz.

11- El üzerine secde sahih değildir.

12- Fatiha'yı rükuda tamamlamak namazı bozar.

- 13- Mezi ve vedi bir kavle göre guslü gerektirir.
- 14- Teyemmümde **Besmele çekmek ve tertip** farzdır.
- 15- Namaz **vaktinden önce teyemmüm** caiz değildir.
- 16- Kadının hayz müddeti en fazla 15, **en azı 1 gündür. İki hayz arası temizlik en az 13** gündür. **Nifas** müddeti **Hanefi**'deki gibi 40 gündür.
- 17- **Seferilik, Maliki** mezhebindeki gibidir.
- 18- Teyemmüm, yalnız toprak ile yapılır.
- 19- **Şâfi**'de olduğu gibi mestin hiç yırtığı olmamalı. Mestin altını da mesh etmek gerekmez. Sadece üstünün tamamı mesh edilmeli. Yani bütün mestin yarıdan çoğu mesh edilmiş olmalı. Mestin diğer hususları **Hanefi** gibidir.